

ВЕЧІРНІ ВІСТІ

01(589),
9-13 січня 2019 р.

НЕХАЙ ВАМ УСМІХНЕТЬСЯ ЩАСТЯ!

Шановні наші читачі, дорогі друзі!

Щиро дякуємо вам за те, що в 2019 році ми знову зможемо бути поруч із вами, за те, що ще один рік зможемо насолоджуватись тим, що всім серцем відчуваємо вашу підтримку і допомогу, за те, що маємо справжніх і щирих поціновувачів правдивих і неупереджених матеріалів, а також і тих, хто хоче зробити Україну сильною та незалежною державою!

Нехай 2019 рік стане для кожного з вас особливим! Нехай цього року у ваших оселях панує злагода і умиротворення, а на серці буде затишно і спокійно! Нехай Господь дарує кожному з вас свою любов та милість, а нашій неньці Україні нехай подарує такий довгоочікуваний мир від

Донбасу до Закарпаття і від Чернігівщини до Криму.

Бажаємо вам у 2019 році обрати саме того президента і той парламент, які зможуть змінити хаос і темряву на лад і світло в нашій державі. Кожен крок влади мусить враховувати інтереси людей, а

сама влада нарешті має стати політично відповідальною перед власним народом та країною.

2019 рік має змінити ганебну ситуацію. Країна має отримати владу, яка у своїй діяльності буде керуватися інтересами простих українців, а не власним збагаченням.

Нехай для кожного з вас цей рік стане щасливим і благополучним! Нехай мрії збуваються! Нехай вам усміхнеться щастя!

З найкращими побажаннями

Редакція вашої улюбленої газети

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
5 гривень

Минулий рік був дуже складний. Політичні пристрасті не вщухали ні на день. Раз у раз нас наздоганяли інформаційні шторми, лавини, урагани... І здається, що до всього цього ми вже децю звикли. Скандали нон-стоп — це наша правда життя. Складалося враження, що таким негативом нас часто просто намагалися відволікти від істинного стану справ у країні. А реалії такі, що бідність буває, корупція процвітає, а порушники закону сплять спокійно.

Нинішній рік буде не менш насичений подіями. І це не дивно: вже стартували президентські перегони, а наприкінці жовтня відбудеться битва за парламент. 2019 рік визначить, як ми житимемо наступні п'ять років, які у нас будуть пріоритети... Будемо ми рухатися або ж стояти на місці.

Президентська кампанія точно буде найскандальнішою і насиченою негативом. Це вже помітно неозброєним оком.

2019-й визначить, як ми житимемо наступні п'ять років

А ще ми точно йдемо на рекорд: почався масовий похід у президенти. На виборах 2004 року на пост глави держави балотувалися 26 осіб! Нині ми можемо значно вирватися вперед. Крім топових українських політиків про свої наміри заявили і більш дрібні гравці. Тож бюлетень 31 березня може бути максимально довгим.

Звичайно ж, більшість учасників перегонів пре-красно розуміють, які у них

шанси. Вірніше сказати, що у більшості шансів немає. Але для політиків важлива ця хвилинка слави, адже потім можна буде її використувати для участі в парламентській виборчій кампанії. Хтось випробує свої сили на одномандатному окрузі, хтось спробує проштовхнути свій політичний проект, а хтось увіллється до лав уже існуючої політики.

Так чи інакше, кампанія буде складною. Дуже хотіло-

ся б, щоб вона була чесною. Проте в це віряться насилу, оскільки занадто багато на кону. Особливо з огляду на той факт, що влада катастрофічно втрачає свої позиції. Але так чи інакше, обкрутити навколо пальця виборця тепер буде набагато складніше, ніж колись. Занадто багато кампаній (президентських, парламентських, місцевих) ми вже пережили. Занадто багато бачили і чули, особливо красивих обіцянок.

КОЛИ МИ ОФІЦІЙНО ДІЗНАЄМОСЯ ІМ'Я НОВОГО ПРЕЗИДЕНТА, ТОДІ ЗРОЗУМІЄМО, ЩО НА НАС ЧЕКАТИМЕ У НАЙБЛИЖЧОМУ МАЙБУТНЬОМУ

Зараз порожніми словами нікого не змушиш за себе голосувати. І цього разу має відбутися справжня битва умів — стратегій і програм. Принаймні в це знову-таки хочеться вірити.

Як би там не було, але на початку травня ми офіційно дізнаємося ім'я нового президента і зрозуміємо, що нас чекатиме у найближчому майбутньому. Ну а потім після невеликого перепопочинку почнуться нові перегони. Не менш драматичні й важливі. Оскільки після їхнього завершення парламент сформує новий український уряд.

Хотілося б, щоб із торгами було покінчено, а ось справжні реформи були розпочаті. Тому що українці аж надто зачекалися...

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

Перші чотири місяці визначать перебіг подальших подій

Олег ПОСТЕРНАК, кандидат історичних наук, політтехнолог, керівник «Центру політичної розвідки»:

«Ті тенденції, які будуть закладені в перші чотири місяці, визначатимуть перебіг подальших подій і весь політичний ландшафт 2019 року. Втім, хотілося б, щоби 2019-й став роком переважанню країни».

Дуже важливо, щоб українці в цьому році задумалися над тим, якою все ж вони бачать стратегію повернення миру на нашу землю. Останні кілька років ми немов ховаємо голову в пісок, намагаючись не помічати того, що лінія зіткнення на Донбасі продовжує зияти. Більш того, в Азовському морі відкрито новий фронт... Кількість в'язнів Кремля збільшується... При цьому Україна й надалі залишається в зовнішньому управлінні та залежить від настроїв і бажань міжнародних кредиторів і деяких західних країн. Пора б українцям серйозно подумати про це все...

У цьому році в Україні, ймовірно, буде новий президент, можливо це буде жінка. Водночас посиляться політична конкуренція. Це ми могли спостерігати вже в перші хвилини нового року: я маю на увазі реакцію на заяву Володимира Зеленського про те, що він балотуватиметься в президенти.

Насправді президентський виборчий бюлетень може налічувати до 25–30 прізвищ. Не секрет, що 90%

із потенційних кандидатів уже зараз орієнтовані на парламентську кампанію і нинішні перегони використовують як стартовий майданчик. Тому конкуренція стане дуже гострою. Будемо спостерігати просто вал інформаційного шуму. І в такому темпі ми житимемо найближчих місяців десять, можливо, з невеликою паузою.

За якою системою відбудуться майбутні парламентські вибори? Звичайно ж, дуже багато залежатиме від того, яким буде політичний малюнок після президентських виборів. Але, вважаю, що парламентські вибори пройдуть по-старому. Система відкритих списків, закладена в новому Виборчому кодексі, запрацює з ймовірністю 30%.

До слова, якщо її проаналізувати детально, то можна констатувати: документ потребує серйозного доопрацювання. Справа в тому, що від самого початку запрограмовано вкрай складну систему, тож її потрібно спростити і демократизувати з точки зору сучасних трендів виборчих практик. Але я думаю, що найближчим часом депутати не займатимуться цим. Тому сам Кодекс просто припадати-ме пилком...

Як би там не було, але після парламентських виборів нас традиційно чекатиме коаліціада. Вона буде складною. До речі, в проєкті нової Конституції, розробленої в рамках «Нового курсу», передбачена цікава модель виборів, яка допомогла б назавжди покінчити з коаліціадами як такими. Це вибори у два тури. Відповідно до задуму, у фіналі сходяться дві партії, які набрали в першому турі найбільшу кількість голосів. І

вже переможець другого туру відразу ж отримує більшість.

Ось приблизно таким буде політичний 2019 рік. Втім, прогнози зараз робити слід вкрай обережно. Разом із тим, сподіваюся, ми нарешті попрощаємося з рутинною, яка утримувала нас у політичному болоті. Адже країна потребує модернізації та переважанню».

Після президентських виборів нас очікує півроку турбулентності перед парламентською битвою

Олег СААКЯН, політолог, глава «Єдиного координаційного центру «Донбас»:

«Рік буде дуже напруженим і конфліктним. Звичайно ж, РФ використовуватиме всілякі приводи, щоб дестабілізувати ситуацію. Це неодмінно потрібно враховувати...»

Цей рік буде більш складним і в економічному плані. Потрібно виконувати боргові зобов'язання перед МВФ, і це теж впливатиме на політичний порядок денний.

Але все ж головні події року — вибори. Насправді нас чекає дуже складна президентська кампанія, в якій, найімовірніше, зважаючи на досить низький рівень підтримки влади, буде застосована гра на пониження рейтингів конкурентів. Кампанія буде однією з найскандальніших — з усіма можливими маніпуляціями і фальсифікаціями. Насправді вибори — це фактично ри-

нок мрій і сподівань. І на цих виборах люди розчаруватимуться набагато сильніше, ніж раніше, якщо їх кандидати не виправдають очікувань.

Після президентських виборів матимемо півроку турбулентності, оскільки гряде парламентська битва. Більшість учасників президентських перегонів намагатимуться конвертувати свої успіхи в реальні голоси під час виборів до Верховної Ради, які відбудуться в жовтні 2019 року. Тож конфліктів всередині політичного істеблшменту не уникнути. Багато політиків просто пересваряться після президентських виборів, звинувачуючи один одного в невдалому поході. Та й у цілому неймовірна конкуренція протидіятиме об'єднанню всіляких політичних сил. З'являтимуться, звичайно ж, різні химери, але це не стане трендом парламентської виборчої кампанії 2019 року.

Припускаю, що вибори до парламенту пройдуть за старим законодавством, тобто за змішаною системою. Процес ухвалення Виборчого кодексу дуже затягнутий, і його вже не вийде завершити, оскільки голосів «за» не вистачить. Насправді вбити «мажоритарку» — це вбити амбіції частини депутатського корпусу. Вони проти себе не працюватимуть.

Прогнозую, що в майбутньому парламенті буде багато партій. До ВР дев'ятого скликання пройде «Батьківщина». Ймовірно, побачимо якийсь провладний проєкт (варіацій може бути багато). Також є шанси у політсили Андрія Садового та ще кількох невеликих партій».

Сторінку підготувала Вікторія МАРЦОВА

Трагікомедія для Банкової

В Україні офіційно стартувала президентська виборча кампанія. Багато потенційних кандидатів уже заявили про свої наміри балотуватися, і дехто вже встиг подати документи для реєстрації до Центральної виборчої комісії.

Сам процес реєстрації, відповідно до букви закону, закінчується за 50 днів до дати голосування, тож часу у претендентів на президентське крісло ще достатньо. Все начебто йде своїм порядком, і поки що особливих сенсацій не сталося. Якщо не зважати на той факт, що комік Володимир Зеленський нарешті визначився...

Напередодні Нового року телеканал «1+1» замість традиційного привітання глави держави випустив в ефір ролик, в якому Володимир Зеленський заявив про свої наміри балотуватися на пост президента України, ну і, відповідно, привітав українців зі святом. І тільки після опізнюючої на каналі включили гаранта.

Порохоботи негайно налетіли на потенційного кандидата, заявляючи, що новорічне привітання Зеленського — це образа українського народу, і що монополія на поздоровлення належить якраз президенту. Потім кварталівці почали всіляко обзивати, говорити про те, що він нічогогінсько не тямить у політиці, економіці, ну і так далі по пунктах. Ще, звичайно ж, нагадували, що Зеленський є пішаком відомого олігарха. Ця істерична хвиля була більше схожа на паніку — стартувала операція під назвою «Врятувати президента Порошенка»...

Насправді нічого дивного у факті висунення Зеленського немає. Громадяни України, які відповідають вимогам профільного закону і, звісно, здатні внести істотну грошову

заставу, можуть балотуватися. Більш того, багато що свідчило про те, що кварталівець таки піде на вибори: тут вам і інтригуючі білборди, і реклама наступного сезону «Слуги народу», і інтерв'ю коміка, і пошуки політтехнолога... Дивне в цій історії інше. Тепер чинному президенту доведеться зійтись в битві за політичне життя з коміком, який протягом багатьох років висміював владу.

У 2014 році Петро Порошенко виграв вибори президента в першому турі з результатом 54,7%. Українці повірили солідним обіцянкам кандидата, але дуже швидко зрозуміли, що обраний президент не збирається їх виконувати. Але ж справа не тільки в обіцянках, а в тому, що жити стало ще важче. Порошенко навіть не намагався зламати систему, чого, власне кажучи, і вимагав Майдан! Тож не дивно, що рейтинг гаранта почав стрімко падати, як би він не старався перевести стрілки на уряд або парламент за стан справ у країні. Зараз рівень підтримки чинного президента, за даними різних соціологічних інститутів, коливається від 8 до 11%, і вище третього місяця він не підіймається. Нічого собі — розгубив відсотки...

Але зараз найголовніше для раніше одностурового гаранта — виграти битву за вихід у другий тур. А це дуже складно. Після того як Володимир Зеленський оголосив про свої наміри, Порошенко опинився у дуже «веселій» ситуації. Вся справа в тому, що за даними останніх абсолютно різних

соціологічних опитувань, друге місце в президентському рейтингу займає якраз кварталівець. Ось вам і причина істеричної лавини...

До речі, згадайте, як раніше нардеп від БПП Олексій Гончаренко заявив, що в разі, якщо Зеленський висуне свою кандидатуру, він прийде в костюмі клоуна на телеефір. І це говорив парламентарій, який представляє фракцію імені президента! А може, не треба рядитися? У тій же Верховній Раді можна чудити у звичайному діловому костюмі.

Але повернімося до президента. Ця кампанія для нього буде вкрай драматичною. За великим рахунком, Порошенку нічого запропонувати народу. Все, що міг, він наобіцяв у 2014 році і не виконав. Хіба що безвіз згадаємо, але ним же ситий не будеш, та й боротися з корупцією з біометричним паспортом у руках не вийде... Зараз же штаб Порошенка буквально зациклився на «армії-мові-вірі». Хоч це дуже важливі і концептуальні речі, але вони не спрацьовують. Виборця обдурити дуже складно, і він прекрасно розуміє, що, наприклад, зміни до Конституції з приводу курсу на ЄС і НАТО жодним чином нас туди не наблизять.

Соратники президента кажуть, мовляв, не всі фішки ще використані, але в це віряться насилу. Тому, по суті, для Банкової зараз розігрується справжня трагікомедія. Битва буде складною. Ось тільки зосередившись на ній, президент може втратити ще більше і повторити результат Віктора Ющенка, який на президентських виборах 2010 року набрав лише 5,45% голосів і про якого вже всі забули.

Яна ДЖУНГАРОВА

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

«Шоко-ладники» панікують через те, що Порошенко муситиме конкурувати з людиною, яка усю свою кар'єру насміхалася з президентів

Костянтин МАТВІЄНКО, політичний експерт, голова корпорації стратегічного консалтингу «Гардарика»:

«Заява, виголошена популярним артистом комедійного жанру Володимиром Зеленським у момент настання Нового року, викликала обурення у цілому сонмища користувачів мережі, що їх з любов'ю називають «поціновувачами шоко-ладу». Ну, шоківого для більшості громадян ладу, який панує нині в Україні.

Панове «шоко-ладники» на усі заставки репетують про неприпустимість використання світлого моменту Новоріччя для політичних маніпуляцій. Бо монополія на вітання українців з Новим роком на телеекранах саме у цю мить споконвічно, з радянського ще часу, належить чинному главі держави. І тут на тобі — якийсь комік цю монополію брутально порушує, заявляючи, що він сам претендує на посаду президента!

«Шоко-ладники» на усі заставки заходилися шпетити Зеленського, у такий спосіб розганяючи новину про його

намір брати участь у президентських виборах. Реклама коштам конкурента — просто мрія кожного продюсера, ким насправді і є той професійний комедіант.

Другим бонусом для Володимира Зеленського від ірраціонального лементу, здійсненого у мережі «шоко-ладниками» дописувачами, є демонстрація паніки від того, що головний олігарх країни муситиме конкурувати за вихід у другий тур з людиною, яка усю свою артистичну кар'єру лише те і робила, що насміхалася з президентів. І зовсім не факт, що ця «боротьба за срібло» закінчиться перемогою президента нинішнього.

От хто беззастережно виграє від «політики під новорічною ялинкою», так це Юлія Тимошенко. Вступ у виборче змагання Зеленського означає значний відтік голосів, які потенційно ще могли бути поданими за Петра Порошенка або за Віталія Кличка. При цьому легка фривольність манери, у якій вестиме кампанію знаний комік, лише підкреслюватиме фундаментальність стратегічних підходів до майбутнього України та відповідальність перед громадянами Юлії Тимошенко...»

«Фейсбук»

Порохоботи ходять мінним полем — не можна критикувати одного олігарха, не чіпаючи інших

Віктор НЕБОЖЕНКО, політолог, директор соціологічної служби «Український барометр»:

«Завдяки «роботі» величезної армії порохоботів у новорічну ніч новина про висунення Зеленського перетворилася на головну інформаційну подію Нового року і старту президентської кампанії. А головне, що цією легкою, але небезпечною дією артист-комік миттєво перетворився на смертельного ворога нинішнього президента України Порошенка, що призвело до серйозної делегітимації його політичного іміджу...

У цьому скандалі армія порохоботів зосередила свої зусилля на особистості власника телеканалу — олігарха Коломойського, який посмів демонстративно знущатися над амбіціями і прагненням Порошенка ще раз стати президентом. Але всі спроби покарати Коломойського контрпродуктивні, бо президент сам є запеклим олігархом. Тому

порохоботи, які розпалюють ненависть до Коломойського за його знущання над Порошенком, ходять мінним полем — не можна критикувати одного олігарха, не чіпаючи інших...»

І зараз буде цікаво спостерігати за реакцією провідних політиків країни на цю непересічну подію. Наприклад, цікавою буде реакція Турчинова або генпрокурора Луценка, який у звичайному житті по слово далеко не ходить. Важливо зрозуміти, чи будуть провідні політики України мовчати, робити вигляд, що нічого не сталося, мовляв, приниження Порошенка на каналі «1+1» всього лише результат конфлікту двох олігархів. Чи вони виступлять на захист Порошенка і тим самим підтримають його на майбутніх виборах. А відсутність громадської підтримки Порошенка набагато небезпечніша для президента, ніж його низький рейтинг. Ось у чому політичний зміст новорічного скандалу з Порошенком на «1+1», а не те, що щасливий, але наївний Зеленський оголосив, що йде на вибори президента України.

«Фейсбук»

ПОРОШЕНКО НАВІТЬ НЕ НАМАГАВСЯ ЗЛАМАТИ СИСТЕМУ, ЧОГО, ВЛАСНЕ КАЖУЧИ, І ВИМАГАВ МАЙДАН! ТОЖ НЕ ДИВНО, ЩО РЕЙТИНГ ГАРАНТА ПОЧАВ СТІМКО ПАДАТИ, ЯК БИ ВІН НЕ СТАРВСЯ ПЕРЕВЕСТИ СТІЛКИ НА УРЯД АБО ПАРЛАМЕНТ ЗА СТАН СПРАВ У КРАЇНІ

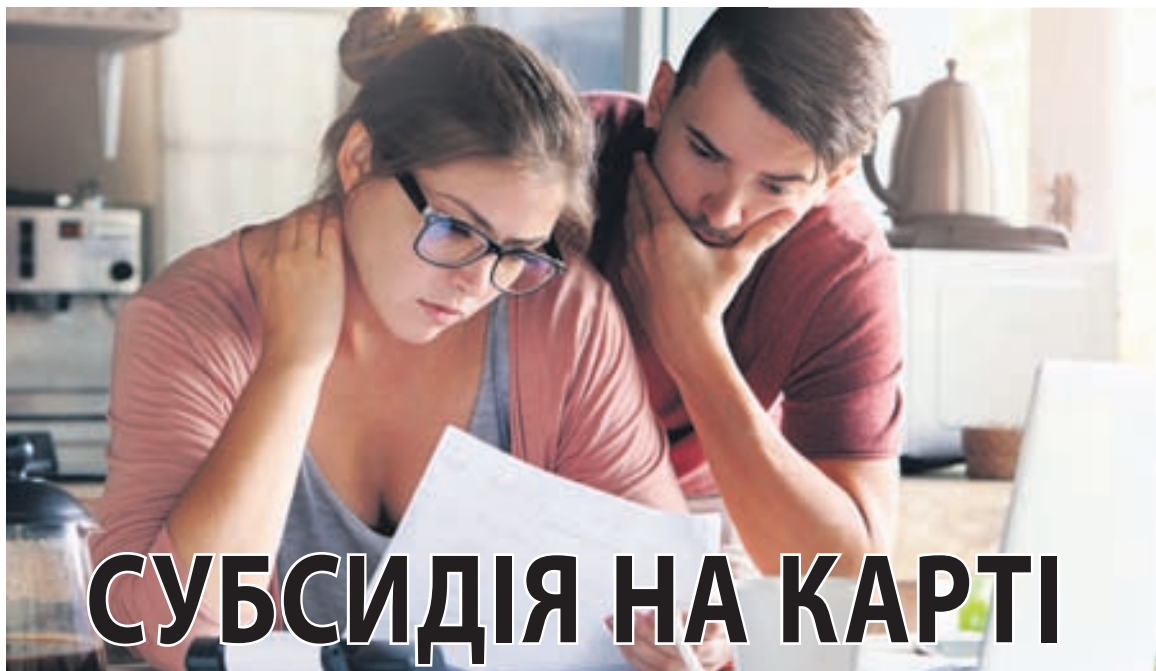
Монетизація субсидій, про яку чиновники розповідали принаймні десяток років — з часів, коли Розенко ще був наймолодшим заступником міністра праці та соцполітики, — нарешті стартувала. «Живими» грошима обіцяють ошчасливити не всіх — а тільки тих, хто звернувся за допомогою держави вперше в 2019 році. І на все про все виділяють 20 млрд грн із закладених у держбюджеті 55 млрд грн. Але така монетизація більше нагадує ложку меду, яку покладуть до діжки дьогтю напередодні виборів у вигляді 500 гривень на домогосподарство.

Кабмін на останньому передвірочному засіданні, ухваливши постанову «Деякі питання надання житлових субсидій населенню у грошовій формі», нарешті прояснив ситуацію із системою монетизації субсидій.

Прес-служба Мінсоцполітики повідомляє, що вона проходить в три етапи. З 1 січня 2019 року участь у монетизації пільг і субсидій братимуть ті сім'ї, які звернуться за допомогою вперше. З 1 травня 2019 року вона торкнеться тих, хто отримує субсидію чи пільгу вже багато років, у тому числі користуватися допомогою і в літній

послуги. Допомога від держави надходитиме на так званий рахунок для виплати житлових субсидій після відкриття карти в Ощадбанку.

Для цього отримувачам держдопомоги не потрібно буде особисто звертатись до однієї з філій державного банку. Тим, хто отримує субсидії вперше, в органах соцзахисту при поданні заяви на допомогу потрібно додати згоду на обробку персональних даних. Далі Ощадбанк відкриває на людину персональний рахунок зі спеціальним режимом використання. На нього щомісяця перераховуватиметься

відомляє споживача, яку суму за кожну окрему послугу йому потрібно доплатити самостійно. А якщо пощастить зекономити, наприкінці опалювального сезону Ощадбанк переведе на поточний рахунок клієнта зали-

но, що в декларації потрібно обов'язково вказати не тільки доходи родини у вигляді зарплат, пенсій, стипендій тощо, а й надати інформацію про гроші, які надходили в іноземній валюті за курсом НБУ на останній день періоду, за який враховуються доходи. І це прямий удар для родин заробітчан, у тому числі й для пенсіонерів, дорослі діти яких допомагають батькам. Тут логіка проста: якщо є дохід у валюті — субсидія або істотно зменшується, або взагалі не призначається, що є цілком послідовною політикою уряду.

У постанові КМУ про систему монетизації чітко прописано, що Ощадбанк до 18 числа кожного місяця зобов'язаний зараховувати субсидійні гроші, що унеможливило затримки виплат та захищає споживачів від нарахування пені за прострочення платежів. Але в цьому ж документі вказано, що у разі виникнення заборгованос-

ті субсидію можна відібрати. І це також додатковий механізм скорочення чисельності отримувачів допомоги. Тут проблема не в роботі фінустаноу, а в тому, що кошти з казначейських рахунків держави не завжди перераховуються вчасно, що, на жаль, доведено багаторічною практикою.

Тобто те, що грошей у держбюджеті на монетизовані чи немонетизовані субсидії елементарно не вистачить, Кабмін не турбує. Цей вид держдопомоги розраховується відповідно до так званих соціальних норм. І в Меморандумі з МВФ українська влада гарантувала їхнє зменшення на 11%. Якщо і це не допоможе — буде змінено форму обрахування субсидій. Тобто якщо забракне коштів, Кабмін вигадає таку формулу, яка дозволить штучно скоротити розмір субсидій та кількість її отримувачів.

Катерина МІЦКЕВИЧ

ТИМ, ХТО ОТРИМУВАВ СУБСИДІЮ ДО 2019 РОКУ, В ТРАВНІ ДОВЕДЕТЬСЯ ОБОВ'ЯЗКОВО ПОДАТИ ДО УПРАВЛІННЯ СОЦЗАХИСТУ ЗАЯВУ НА МОНЕТИЗАЦІЮ, ДЕКЛАРАЦІЮ ПРО ДОХОДИ ТА ДОЗВІЛ НА ОБРОБКУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ, ЩОБ ОЩАДБАНК ЗМІГ ОФОРМИТИ РАХУНОК

період. А з 1 жовтня 2019 року запрацює повномасштабна монетизація, коли кожен, хто є одержувачем житлової субсидії, отримуватиме за результатами опалювального сезону готівкою все, що було заощаджено.

Одним із основних дискусійних моментів серед чиновників було те, як передавати «живі» гроші домогосподарствам, щоб сім'ї їх не розтринькали, а чесно сплачували комунальні

призначена сума субсидії на оплату комунальних послуг, і фінустанова автоматично переведе кошти на рахунок компанії — постачальників послуг. Тобто самостійно зняти гроші отримувач субсидії не зможе. Своєю чергою ці організації мають сплачувати держбанку щомісячну комісію, яка не повинна перевищувати 0,7% від суми платежів. Після цього банк за допомогою СМС по-

шок, яким можна буде розпорядитися на власний розсуд.

До речі, тим, хто отримував субсидію до 2019 року, в травні доведеться обов'язково подати до управління соцзахисту заяву на монетизацію, декларацію про доходи та дозвіл на обробку персональних даних, щоб Ощадбанк зміг оформити рахунок.

Зробимо тут невеличкий відступ. У постанові прописа-

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

«Монетизація посприяє скороченню кількості субсидіантів»

Юрій ГАВРИЛЕЧКО,
експерт Центру аналізу економічної політики:

«Є підозра, що монетизація вилізе боком саме отримувачам субсидій. Адаже навіть на рівні розрахунків за кожну оформлену платіжку вони мають сплачувати комісійні, а це додатковий спосіб для державного банку заробити на отримувачах державної ж допомоги.

Більше того, якщо станеться затримка з переведенням грошей компаніям-постачальникам, споживач має заплатити за послуги повну суму, що є неможливим, адже за допомогою звертаються найбільш вразливі. Відповідно, людина стає боржником й через це її можуть позбавити права на субсидію у разі, якщо несплата за рахунками перевищує два місяці або якщо загальна сума заборгованості перевищує 340 грн (20 неоподаткованих мінімумів доходів громадян, який у 2019-му становить 17 грн).

Монетизація, по суті, посприяє скороченню кількості субсидіантів через невиконання державою своїх зобов'язань. Люди стануть боржниками, субсидій їх позбавлять. Тож вони взагалі не зможуть оплачувати комунальні послуги через банальний брак коштів.

Враховуючи те, що заборгованість держави перед виробниками та постачальниками послуг становить вже понад 60 млрд грн, складається враження, що її не мають наміру погашати. Запланованих грошей на цю витратну статтю у розмірі 55 млрд грн ледь вистачить на те, щоб направити «живі» гроші до кожного отримувача субсидій. І це може призвести до того, що напередодні президентських виборів на Україну чекатиме введення надзвичайного стану в житлово-комунальному господарстві у зв'язку з розвалом інженерної інфраструктури. Адаже на її ремонт та обслуговування, в тому числі через борги держави по субсидіях, не надходять кошти.

Також є навіть ризик колапсу міст, коли водночас у квартирах зникнуть тепло, електрика, вода та газ через те, що кількість пошкоджень перевищить можливості існуючої системи їх полагати.

«Ті, кому вдасться зекономити, отримають по 500 гривень максимум»

Олексій КУЩ,
фінансовий експерт:

«Напередодні виборів монетизація субсидій є ложкою меду в діжці дьогтю під назвою «реформа ЖКГ». Саме тому так поспішали з її запровадженням, по суті, ставлячи воза попереду коня. Адаже навіть існуючий реєстр отримувачів субсидій не кореспондується з основними інформаційними базами, в тому числі фіскальних служб та реєстром нерухомого майна. Це, по суті, не реєстр, а просто список людей, які отримують субсидії. А це не дозволяє провести нормальну верифікацію з метою виявлення недобросовісних споживачів, які, маючи великі статки, отримують ще й допомогу від держави.

Тому за нинішніх умов монетизацію, найімовірніше, відчужує невеличка кількість домогосподарств, де або застосовується комбінований спосіб опалення,

або де практично не живуть. Таких буде близько мільйона на всю країну. Але навіть зекономивши, вони отримають гривень по 500 максимум.

Взагалі ж монетизація може бути ефективною тільки тоді, коли кількість отримувачів такої держдопомоги не перевищує 15%. Якщо ж таких півкраїни — це вже не монетизація, а профанація, адже жоден держбюджет не в змозі забезпечити її проведення ще й набирати армію соціальних інспекторів, які мають контролювати субсидіантів та їхні родини.

Скоротити кількість отримувачів допомоги з існуючих 50% до 10–15% можливо лише встановивши справедливі в економічному сенсі ціну на природний газ та комунальні тарифи. Адаже ті, які є наразі, — навіть не можна назвати ринковими. Вони штучно накручені й так само прив'язані до імпортного паритету. За таких умов кількість субсидіантів скоротиться, бо більшість населення зможе платити за «комуналку» самостійно. Після цього треба проводити справжню верифікацію, щоб субсидії отримали ті, хто цього дійсно потребує. А далі вже запускати монетизацію допомоги».

СВІТОВА КРИЗА НА ПОРОЗІ?

Провідні міжнародні аналітики прогнозують нову глобальну фінансову кризу, аналогічну тій, яка розпочалася в 2008 році. Навіть МВФ попереджає: в 2019-му зростання обсягів світової торгівлі сповільниться до 4% порівняно з 4,2% в 2018-му і 5,2% — в 2017-му. А в найближчі декілька років через падіння цін на основні сировинні продукти економіки багатьох країн зазнають відчутного удару. І ця доля не омине Україну.

Тривожні дзвінки — передвісники кризи — дійсно є. В першу чергу мова йде про падіння фондових індексів на американських біржах. Індеси S&P 500, Dow Jones і Nasdaq фактично встановили антирекорди за останні 5–7 років. Гірші показники спостерігалися тільки в жовтні 2008-го, в жовтні 1987-го та в осінні місяці 1929–33 років.

чи про можливий сплеск інфляції.

Враховуючи те, що американська економіка є знаковою для багатьох країн світу, хвилюючі тенденції ефектом доміно перекидаються на інші держави й провокують якщо не паніку, то напруженість. І першим на падіння фондових індексів на американських біржах відреагував

але він може трохи заспокоїти вируючі глобальні пристрасті.

Багато що залежить від політики Федеральної резервної системи Штатів (центробанк Америки), керівник якої не знаходить порозуміння із президентом країни.

І хоч передумови глобальної кризи дійсно є, але ж є і сподівання, що її не буде за умов досягнення компромісів на цих фронтах.

Однак навіть якщо це відбудеться і глобальної фінансової кризи вдасться уникнути, її можуть замінити кризи на ринках країн, що розвиваються.

Враховуючи сировинну спрямованість української економіки, найближчі де-

НАВІТЬ ЯКЩО ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ ВДАСТЬСЯ УНИКНУТИ, ЇЇ МОЖУТЬ ЗАМІНИТИ КРИЗИ НА РИНКАХ КРАЇН, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ. ВРАХОВУЮЧИ СИРОВИННУ СПРЯМОВАНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ, НАЙБЛИЖЧІ ДЕКИЛЬКА РОКІВ СОЛОДКО НАМ ТОЧНО НЕ БУДЕ

І хоч раніше грудень був одним із найуспішніших місяців року, нині в Святвечір фондові ринки обвалилися.

Знаковим є й те, що технологічний сектор також втрачає позиції. Так, ціна акцій Netflix впала на 9,4%, а Amazon, Alphabet, Facebook і Microsoft втратили більше 5% капіталізації. На цьому фоні відбувається падіння цін на сировину, а фінансова резервна система Штатів підвищує облікову ставку, ненав'язливо попереджаю-

Азіатсько-Тихоокеанський регіон, а саме японський і китайський ринки. Аналітики цих країн констатують, що ринки лихоманить саме через ситуацію в Америці.

З огляду на те, що торгова війна між США та Китаєм також б'є по економіках країн та додає панічних настроїв, непоганим передвісником є зустріч Вашингтона та Пекіна на рівні голів торгових відомств 7–8 січня в столиці Піднебесної. Зрозуміло, що це буде тільки перший раунд,

кілька років солодко нам точно не буде. Бо, як свідчить практика, за сприятливої зовнішньої кон'юнктури українська економіка зростає десь в 1,5 раза менше, ніж в інших країнах світу. І навпаки, коли ціни на сировину на українських ринках йдуть донизу, українська економіка падає глибше, аніж у всьому світі, та ще й ніколи повністю не відновлюється після криз.

Аріна МАРТОВА

ЗА ДВА З ПОЛОВИНОЮ РОКИ СВІТОВІ ЦІНИ НА МЕТАЛ ВИРОСЛИ МАЙЖЕ ВДВІЧІ, НА РУДУ — НА 40%, НА ЗЕРНО — НА 25%. І ВЖЕ ВОСЕНИ 2018-ГО РОЗПОЧАЛОСЯ ЗНИЖЕННЯ ВАРТОСТІ ЦИХ КАТЕГОРІЙ СИРОВИНИ Й ПРОГНОЗУЄТЬСЯ ПОДАЛЬШЕ ЗНИЖЕННЯ ПРИНАЙМНІ НА 10%

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

«За негативного сценарію на кінець року курс долара становитиме 40–45 гривень»

Ерік НАЙМАН,
керуючий
партнер
інвестиційної
компанії
Capital Times:

«Індикатори макроекономіки та політика центробанків провідних країн кажуть про те, що світ наближається до глобальної економічної кризи. В тому числі про це свідчить обвальна динаміка американського фондового ринку. І хоч економіка США ще не в стані економічної кризи, однак саме падіння ринку акцій подібних кризових масштабів може спровокувати економічну кризу — для певного числа американців акції це важливий актив, багато хто отримує частину зарплати зокрема акціями (наприклад, співробітники Amazon). Тобто однозначно можна очікувати різкого падіння споживчої активності американців, що веде до кризи.

Додає масла у вогонь і торгова війна між Штатами та Китаєм. Та й падіння цін на нафту з одного боку обумовлене падінням попиту на сировину, а з іншого — призводить до зниження попиту на промислову

продукцію, посилює вірогідність кризи та її глибину.

Основна маса українців, якщо криза все ж настане, переживе її більш-менш спокійно завдяки поміркованій позиції та заощадженням. А ось економіці буде завдано удару. Через це в держбюджеті грошей поменшає.

Відповідно влада вдасться до друкарського станка через різноманітні держпрограми, що посилять інфляцію та позначиться на курсі гривні. За негативного сценарію розвитку подій, якщо Україна продовжить співробітництво з МВФ, на кінець року курс становитиме 40–45 гривень за долар. Якщо ж ми розірвемо стосунки з Фондом, — навіть до 60.

А ось парламентські й президентські вибори, які відбудуться вже цього року, не спровокують економічних потрясінь. Хоч вони й спричиняють відтік прямих іноземних інвестицій, але завдяки ним в Україні зайде близько 2,5 млрд доларів від кандидатів у президенти та парламентських партій. Тому загалом відбудеться врівноваження позитивів і негативів, і вибори в плані економіки для країни будуть нейтральними».

«Доки Україна експортуватиме сировину та робочу силу, а імпортуватиме кредити й готову продукцію, регулярні кризи запрограмовані»

Віктор СКАРШЕВСЬКИЙ,
економічний
експерт:

«Є багато передумов як для глобальної фінансової кризи, так і для глибокої корекції. Так, американські фондові ринки вже втратили 20% за минулий рік. А в грудні 2018-го індекси вперше за 80 років не підвищувалися, а знижувалися.

Протягом минулого року світовий фондовий ринок також був під напругою, що призвело до просідання індексів та зниження цін на сировинні товари та товари з невеликою доданою вартістю, що є важливим сигналом для нашої економіки, яка повністю залежить від зовнішніх кон'юктур. Адже після деіндустріалізації наша країна, на жаль, перетворилася на сировинну аграрну державу колоніального типу. А сумарні обсяги експорту та імпорту, які перевищують розмір ВВП країни, це тільки підтверджують.

Наприклад, зараз різко падають ціни на нафту. Такі зниження вартості чорного золота відбувалися в 2008–2009 роках. Тоді гривня девальвувала в 1,5 раза. Падіння було й у 2014–2015 роках, і тоді гривня девальвувала в три рази.

Це відбувається через те, що дешевшає не тільки імпорт, а й експорт — та ж сама руда, зерно, метал. І це перекриває всі позитивні моменти від здевалювання імпорту та призводить до скорочення валютних надходжень до країни, що провокує посилення інфляції та девальвацію. За таких умов можна забути про так зване економічне зростання, яке відбувалося протягом останніх 2,5 року на рівні 2–3% ВВП. Бо за цей період світові ціни на метал вирости майже вдвічі, на руду — на 40%, на зерно — на 25%. І вже восени 2018-го розпочалося зниження вартості цих категорій сировини й прогнозується подальше зниження принаймні на 10%.

На тлі світової фінансової кризи падіння цін на сировину буде більш глобальним й, відповідно, ще більше позначиться на економіці нашої країни, що відгукнеться інфляційними процесами та девальвацією нацвалюти. І хоч падіння гривні буде не в 2–3 рази, але точно досягне більше 30 грн за долар.

Україна, на жаль, експортує сировину та робочу силу, а імпортує кредити й готову продукцію. За такої структури регулярні кризи й девальвації нацвалюти запрограмовані».

В українських вишах, попри повільне, але реформування системи, часто-густо вирують пристрасті. Особливо коли мова йде про вибори ректора. Бо жага влади та бажання утриматися у керма може не тільки запаморочити голову, а й подекуди штовхає деяких людей на дії, мало сумісні із законом. Яскравий тому приклад — розташований у самому серці Києва заклад вищої освіти, який більше року функціонує без легітимно обраного очільника.

Вибори ректора в Київському національному університеті технологій та дизайну (КНУТД) відбулися 30 листопада 2017 року. Згідно з правилами, участь у голосуванні беруть штатні наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники, представники від навчально-допоміжних та адміністративно-господарчих підрозділів, а також представники від студентів університету. Але перед тим кандидати мають подати до Міністерства освіти пакет документів, що включає біографію, копію трудової книжки та згоду на спецперевірку. Відомство, керуючись Законом «Про вищу освіту» та ухваленими Кабміном методичними рекомендаціями, перевіряє відповідність претендентів вимогам, у тому числі не допускаючи до конкурсу тих, хто підпадає під дію частини 3 статті 1 Закону України «Про очищення влади» (люстрацію), ухваленого в 2014 році. У разі, якщо кандидат на посаду відповідає всім вимогам, МОН дає згоду на участь претендента у виборчій кампанії.

Чинний на той момент ректор КНУТД Іван Грищенко, який наприкінці 1980-х був слухачем Вищої партійної школи, а після неї за кілька років пройшов шлях від другого до першого секретаря Кролевецького райкому КПУ, вирішив брати участь у виборах попри те, що він підпадав під дію закону про люстрацію. Більше того, його дані навіть занесено до Єдиного держреєстру осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади». Тобто йому впродовж 10 років заборонено обіймати

БАГАТОЛИКИЙ РЕКТОР: ЛЮСТРОВАННИЙ, АЛЕ ПРИ ПОСАДІ?

керівні посади такого рівня. Але міністерство допускає особу, яка підпадає під процедуру люстрації, до конкурсу, хоча біографія пана Грищенка в частині його роботи в райкомі КПУ не є секретною. Ці дані містяться на сайті Верховної Ради — в біографії Івана Михайловича, який був депутатом першого скликання Верховної Ради з 1990-го по 1994 рік.

До речі, сам пан Грищенко прекрасно розумів, що до його діяльності наприкінці 1980-х можуть бути претензії. Тому відразу після того, як було оголошено про конкурс на заміщення вакантної посади ректора, він звернувся до Печерського районного суду із заявою про встановлення фактів, що мають юридичне значення, а саме те, що він не перебував у трудових відносинах із Кролевецьким районним комітетом Компартії України. Проте у справі №757/54450/17-ц суд вирішив залишити звернення Грищенка без розгляду.

Але повернімося до конкурсу. Згідно з процедурою після перевірки кандидатів Міносвіти має оприлюднити лист із прізвищами допущених кандидатів. Але такий лист вчасно не з'явився, і регіони оповилися таємницею. Тільки після того, як одним з екс-викладачів вишу було направлено кілька запитів до МОН, стало зрозумілим, що Грищенко бере участь у конкурсі. Більше того, був і другий кандидат — Віктор Каплун,

який у цій заплутаній історії ще зіграє свою роль.

Так чи інакше вибори відбулися. У підсумковому протоколі від 1 грудня 2017 року впевненим переможцем й одночасно єдиним, тобто безальтернативним, кандидатом виявився Іван Грищенко — за нього віддали голоси 82,7% виборців (837 осіб). А ось про пана Каплуна навіть не згадується. Є тільки 21 бюлетень для голосування, які визнано недійсними. І цей факт виборів без вибору свідчить сам за себе.

Згідно з законом про вищу освіту, контракт з особою, яка набрала більше ніж 50% голосів, має бути підписаний протягом одного календарного місяця, на що, напевне, й розраховував пан Грищенко. Але тут у справі стався новий поворот. МОН, яке раніше допустило Грищенка до конкурсу, своїм наказом від 7 грудня 2017 року (не виключено, що через отримання запитів) звільняє його з посади на вимогу Закону України «Про очищення влади». А саме відповідно до пункту про проведення перевірки достовірності відомостей щодо застосування заборон. А виконуючим обов'язки ректора призначають пана Каплуна, який, за словами педагогів, у тому числі і звільнених, є тільки ширмою для бурхливої діяльності екс-ректора. Він наказом №433 о.с. від 8 грудня 2017 року переводить звільненого Грищенка, який перебував у цей час на лікарняному, на

посаду першого проректора КНУТД з 7 грудня 2017 року, незважаючи на те, що на той момент у штатному розкладі вишу взагалі не існувало такої посади.

Ці дії не тільки мають ознаки підробки документів й перевищення службових повноважень. Тут є й пряме порушення положення частини 3 статті 24 Кодексу законів про працю України, якими визначено, що працівник не може бути допущений до роботи без укладення трудового договору, оформленого наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу (тобто Міносвіти), та інформування Державної фіскальної служби України про зарахування працівника на посаду.

Пан Грищенко невтомно намагається в судах домогтися відновлення на посаді ректора. Він навіть заручився підтримкою Вченої ради та студпарламенту вишу, які звернулися до президента з проханням підписати контракт з Іваном Михайловичем. Тут, напевне, варто зробити ліричний відступ, щоб пояснити, що пан Грищенко впродовж декількох останніх років займався «зачисткою» викладацького колективу, відмовляючись продовжувати контракти з працівниками, незгодними з його політикою. А щодо студпарламенту... Законом про вищу освіту передбачається, що такі організації створюються задля відстоювання прав тих, хто навчається в закладі.

Проте часто-густо ректорат використовує молодих людей для чергового «одобрямса». Тим більше, важелі впливу в керівників завжди є...

Право на відстоювання своїх інтересів має кожен. Але до моменту остаточного вердикту Феміди пан Грищенко не має права виконувати повноваження ректора та голови Вченої ради. Але тут все навпаки. Він досі займає кабінет ректора, фігурує на офіційному сайті вишу як ректор. Як ректор він їздить у закордонні відрядження і як ректор продовжує керувати КНУТД, підписує документи то як ректор, то як в.о., то як проректор, то як голова Вченої ради, хоча цю посаду він мав би полишити відразу ж після наказу про звільнення. Ця людина досі є розпорядником бюджетних коштів та вирішує кадрові питання. Влітку минулого року він підписував документи випускників як ректор, хоча не є таким. А у вступній кампанії пан Грищенко фігурував як голова приймальної комісії, хоча згідно з положенням МОН очолювати її може тільки ректор. І наразі доля таких випускників і першкурсників висить на волосинці. Адже фактично підписані ним документи не є законними й ретворюються на пшик.

І тут не зовсім зрозуміла позиція профільного міністерства, яке спочатку допустило пана Грищенка до конкурсу, потім все ж таки звільнило з посади як людину, яка підпадає під люстрацію. Тепер же відомство чомусь не помічає, як той виконує повноваження ректора... Сподіваємося, що Міносвіти не залишиться осторонь і нарешті наведе лад в КНУТД, принаймні проведенням нових виборів ректора, які відповідатимуть чинному законодавству. Редакція «ВВ» також готова в наступних номерах опублікувати позицію МОН щодо цієї справи.

Варвара ПОЛУНИЧНА

КАНДИДАТИ НА ПОСАДУ РЕКТОРА МАЮТЬ ПОДАТИ ДО МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ ПАКЕТ ДОКУМЕНТІВ, ЩО ВКЛЮЧАЄ БІОГРАФІЮ, КОПІЮ ТРУДОВОЇ КНИЖКИ ТА ЗГОДУ НА СПЕЦПЕРЕВІРКУ. ВІДОМСТВО, КЕРУЮЧИСЬ ЗАКОНОМ «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ» ТА УХВАЛЕНИМИ КАБМІНОМ МЕТОДИЧНИМИ РЕКОМЕНДАЦІЯМИ, ПЕРЕВІРЯЄ ВІДПОВІДНІСТЬ ПРЕТЕНДЕНТІВ ВИМОГАМ, У ТОМУ ЧИСЛІ НЕ ДОПУСКАЮЧИ ДО КОНКУРСУ ТИХ, ХТО ПІДПАДАЄ ПІД ДІЮ ЧАСТИНИ 3 СТАТТІ 1 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОЧИЩЕННЯ ВЛАДИ» (ЛЮСТРАЦІЮ), УХВАЛЕНОГО В 2014 РОЦІ. У РАЗІ, КОЛИ КАНДИДАТ НА ПОСАДУ ВІДПОВІДАЄ ВСІМ ВИМОГАМ, МОН ДАЄ ЗГОДУ НА УЧАСТЬ ПРЕТЕНДЕНТА У ВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ

Чи неминуче сьогодні скасування Брекситу?

У часи політичних потрясінь події можуть перейти від неможливого до неминучого, навіть оминувши неймовірне. На початку 2016 року ідея виходу Британії з Європейського союзу видавалася абсурдною. За кілька місяців Брексит був повсюдно визнаний неминучим наслідком антиелітарної, антиглобалістської реакції, передбачуваної ще десятки років тому.

У міру того як процес Брекситу наближається до своєї кульмінації, інша тенденція рухається від неможливого до неминучого: Британія може незабаром передумати і залишитися в ЄС. Поворот фортуни може початися вже цього місяця, коли прем'єр-міністр Тереза Мей, як очікується, втратить вирішальний парламентський голос за своєю угодою по Брекситу.

Якщо і коли відбудеться ця поразка, Мей зіткнеться з двома малоприємними варіантами. Вона може очолити по deal — розрив з Європою (що рівно-

осуд будь-кого, хто оспорував Брексит, BBC, The Times та інші впливові органи ЗМІ раптом згадали, що найважливішим принципом демократії є те, що виборці мають право змінити свою думку.

Але разом із тим виникла більш суттєва практична проблема: яке питання слід задати на підсумковому «народному голосуванні»? Чи повинні виборці вибирати між тим, щоб залишитися в ЄС, і угодою Мей про вихід? Чи мають бути варіанти по Brexit про чи по deal? А як щодо більш вузько-

згодні вони з пропозицією уряду про Брексит, а потім відповісти на друге умовне питання: якщо угода уряду не отримає підтримки більшості, ви вважали б за краще no deal чи залишитися в ЄС? Можна було б запропонувати альтернативу: спочатку запитати виборців, хочуть вони залишитися в ЄС чи продовжити Брексит, а потім, у разі перемоги Брекситу, віддати перевагу вони угоді Мей чи no deal.

Найвагоміше заперечення проти другого референдуму полягає в тому, що різні системи підрахунку можуть дати дуже різні результати, принаймні теоретично, тим самим підірвавши легітимність всього процесу. Але це заперечення є теоретично обґрунтованим тільки якщо громадська думка рівномірно розподілена між трьома можливими результатами.

БРИТАНІЯ МОЖЕ НЕЗАБАРОМ ПЕРЕДУМАТИ І ЗАЛИШИТИСЯ В ЄС. ПОВОРОТ ФОРТУНИ МОЖЕ ПОЧАТИСЯ ВЖЕ ЦЬОГО МІСЯЦЯ, КОЛИ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТР ТЕРЕЗА МЕЙ, ЯК ОЧІКУЄТЬСЯ, ВТРАТИТЬ ВИРІШАЛЬНИЙ ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ ГОЛОС ЗА СВОЄЮ УГОДОЮ ПО БРЕКСИТУ

значно оголошенню економічної війни проти ЄС) і ризикнути економічною кризою рівня 2008 року, яка могла б знову розпалити заворушення. Або вона може порушити свої екстравагантні обіцянки поважати «народну вказівку» референдуму 2016 року і провести нове всенародне голосування за скасування Брекситу.

Щоб уникнути цього сумнівного вибору, Мей може востаннє спробувати проштовхнути свої пропозиції через парламент навіть після провалу голосування, запланованого на понеділок 14 січня. Але якщо ця остання спроба буде невдалою, її вибором стане по deal — розрив з Європою і новий референдум.

Кілька депутатів-консерваторів вже пообіцяли вийти з партії, якщо Мей перейде до підтримки по deal (відмови від угоди. — Ред.), і число заколотників, безумовно, може достатньо зрости, щоб призвести до розпуску її уряду.

У британських ЗМІ вже почався зсув на користь нового референдуму. Витративши останні два роки на

го вибору між угодою Мей і по deal, якої вимагають фанатики Брекситу, які стверджують, що можливість продовження членства в ЄС була виключена референдумом 2016 року?

Очевидною відповіддю було б надання виборцям усіх трьох варіантів: по deal, угоди Мей або по Brexit. Але як тоді підраховувати голоси, якщо жоден із цих варіантів не має явної більшості? Відповідно до системи, яку використовують на британських і американських виборах, перемогу здобуде варіант, що набере найбільшу кількість голосів. Але це було б абсолютно неприйнятно для прихильників Брекситу, які гарантовано програють, якщо їхні виборці будуть розділені між угодою Мей і по deal.

Таким чином, для досягнення демократичної легітимності голоси мають бути підраховані або за допомогою системи преференцій, яка просить виборців вибрати перший і другий варіанти, або за допомогою двоетапного процесу. Наприклад, виборчий бюлетень може спочатку попросити виборців вказати, чи

2019 рік покаже Росії ціну її військових авантур

Інвестори все більш песимістично дивляться на російський ринок, а росіяни відчувають, що потрібно готуватися до ще більшого падіння якості життя.

Здається, що економіка Росії адаптувалася до життя під тиском санкцій і низьких цін на нафту. Але цей «успіх» дуже сумнівний. Якщо вірити прогнозам, зробленим економістами, країну чекає дуже важкий період.

Тим, хто хоче дізнатися про реальний стан Росії, не варто слухати Володимира Путіна і його розповіді про те, як на 18-й рік його правління все стало «ще краще». Замість цього треба звернути увагу на те, що глава Центробанку Ельвіра Набіулліна вже вдруге за останні півроку підняла базову процентну ставку, яка тепер становить 7,75%.

Росія і її населення вже досить довго втрачають гроші. Але 2018 рік ще здаватиметься Москві порівняно хорошим, якщо за його підсумками зростання ВВП становитиме 1,8%. Це не так і погано на тлі двох років рецесії. Але далі буде гірше. 2019 рік покаже Росії ціну її авантур.

Експерти Вищої школи економіки в недавньому прогнозі відзначили, що російське зростання знову почне сповільнюватися і наступного року складе лише 1,3%. Песимізм поширений також серед іноземних інвесторів Росії, а також компаній, які продають свою продукцію на її ринку.

Згідно з опитуванням, проведеним Німецько-російською палатою зовнішньої торгівлі, 36% німецьких підприємців з острахом чекають стагнації, а 23% — погіршення економічної ситуації в Росії у 2019 році.

Населення теж не чекає нічого хорошого. Російські опитування зафіксували великий песимізм у росіян. Індекс задоволеності життям ще в 2017 році становив 63 пункти, а в 2018-му він впав до 40. Росіяни, звичайно, пристосувалися до життя в жорстких економічних умовах. Однак ціна за зовнішньополітичні авантюри Кремля, яку вони платять, занадто висока.

Люди відчувають, що ця ціна ще зросте, а рівень їхнього добробуту в 2019 році впаде. Росіяни вже готуються до цього: до споживчих кредитів вони починають ставитися дуже обережно.

Путін, звичайно ж, і надалі годуватиме населення вдавано оптимістичними обіцянками. Нещодавно під час прес-конференції він амбіційно заявив, що Росія дуже скоро стане п'ятою економікою світу. Однак навряд чи це станеться. Процес економічного підйому буде важким, навіть якщо б економіка з 2020 року росла на 2%, а з 2021 року — на 3%. Але економісти прогнозують, що темпи зростання не перевищать 1,9%.

Анатолій КАЛЕЦЬКИЙ
Project Syndicate, США
(Матеріал публікується зі скороченнями)

Едуард ШТАЙНЕР
Die Presse, Австрія

Нещодавно платформа Netflix презентувала фільм під назвою «Пташиний короб». Це постапокаліптична картина із Сандрою Баллок у головній ролі. Зазвичай ця актриса дуже вимоглива до вибору ролей (подивіться тільки-но її фільмографію!). Проте цього разу Сандра схилена...

В основу фільму покладено однойменне оповідання американського письменника Джоша Малермана. Отже, світ занурився в хаос: побачивши «щось», люди накладають на себе руки. Що саме сталося, глядачу не пояснюють. Лишень одна з героїнь говорить: мовляв, це чума з Росії, через яку люди втрачають розум...

Тож вагітна жінка на ім'я Мелорі (Сандра Баллок), рятуючи своє життя, знаходить прихисток у невеликому будинку. У цій «фортеці» ховаються ще декілька людей... Ніхто не може зрозуміти, що коїться... Минають дні, тижні, і налякані люди починають потихеньку зводити до страшних буднів. Та за жодних обставин їм не можна на вулиці розплющувати очі. Адже тоді й вони збожеволіють і накла-дуть на себе руки...

За класикою жанру починають одним персонажі починають гинути. Залишаються лише Мелорі, яка тільки-но народила хлопчика, Том (Треванте

Роудс) та новонароджена дівчинка, мати якої померла.

...Минає п'ять років. Ці четверо живуть однією родиною й намагаються якось вижити... Втім одного дня «щось» все ж знаходить їх... Том загинув, а Мелорі разом із дітьми тікає. На неї чекає дуже страшна подорож: жінка знає про один прихисток, але дістатися до нього дуже складно, адже треба буде сплавлятися бурхливою річкою всліпу. Із собою жінка бере папуг в коробці... Щоб зберегти життя, найголовніше — не озиратися навкруги і слухати, як птахи реагують на небезпеку, що наближається...

Згідно з даними Netflix, трилер «Пташиний короб» за перший тиждень завантажили для перегляду більш ніж 45 мільйонів акаунтів. Один зареєстрований користувач може приховувати кілька глядачів. Через це складно конвертувати перегляди в касовий прибуток. Втім, якщо припустити, що кожен корис-

«ПТАШИНИЙ КОРОБ»: не відкривай очі!

тувач купив один квиток, то за приблизними підрахунками збори «Пташиного короба» за тиждень склали десь 450 млн доларів. Для стрічки такого рівня це досить значна сума. Отже фільм режисерки Сюзанни Бір встановив рекорд серед оригінальних проєктів стрім-сервісу.

Чому такий ажіотаж? Певно, частина глядачів дійсно купилася на гучне прізвище в титрах. Сандра Баллок завжди знімалася у якісному кіно; вона не з тих акторок, які від безна-

дії хапаються за перший-ліпший сценарій. Але цього разу оscarоносна Баллок втратила «нюх». Вона, звісно, намагалася грати в цю страшну гру... Втім, це не її історія. Все навколо було надто несправжнім, навіть бутафорським.

Чесно кажучи, вже й сама ідея зняти цей фільм здивувала, адже стрічка «Пташиний короб» стала фактично пародією на досить непоганий хоррор 2018 року під назвою «Тихе місце». У тому фільмі головні герої не могли говорити, адже досить було їм вимовити хоча б слово, на них нападали невідомі потвори... Там дійсно гнітюча атмосфера. А ще актори грають прекрасно. Чого варта тільки Емілі Блант у ролі вагітної жінки...

Очікування від «Пташиного короба» були досить високими. Та режисер Сюзанна Бір («Серена», «Нічний адміні-

стратор») не впоралася зі своїм завданням. Для того, щоб знімати фільми подібного жанру, треба мати неабияку фантазію та гарне відчуття глядача. Спробуйте зараз когось налякати!.. Нам показали вже стільки фільмів жахів, що залякнути від страху чи бодай здивуватися дуже важко. Та найголовніше інше: останнім часом нас забагато лякають різними видами апокаліпсису. Тож численними варіаціями кінця світу ми вже оскомину набили. Окрім того, хочеться дивитися більш позитивне кіно. Наприклад, набагато приємніше переглянути «Будинок біля озера», «Любовний напій № 9», «Міс Конгеніальність», «Практичну магію», «Поки ти спав» чи «Кохання з повідомленням» усе з тією самою Сандрою Баллок у головній ролі. Її фільмографія дійсно прекрасна...

ЧАСТИНА ГЛЯДАЧІВ ДІЙСНО КУПИЛАСЯ НА ГУЧНЕ ПРІЗВИЩЕ В ТИТРАХ. САНДРА БАЛЛОК ЗАВЖДИ ДУЖЕ ВІДПОВІДАЛЬНО СТАВИТЬСЯ ДО ВИБОРУ РОЛЕЙ: ВОНА НЕ З ТИХ АКТОРОК, ЯКІ ВІД БЕЗНАДІЇ ЗНИМАЮТЬСЯ В ПЕРШОМУ-ЛІПШОМУ ФІЛЬМІ... АЛЕ ЦЬОГО РАЗУ ОСКАРОНОСНА БАЛЛОК ВТРАТИЛА «НЮХ»

Дуже чорна комедія

«Чорний куклукскланівець» — комедійний кінофільм режисера Спайка Лі, знятий за однойменною книгою Рона Столворта 2014 року. Прем'єра стрічки відбулася на 71-му Каннському кінофестивалі, де вона завоювала Гран-прі. Більш того, стрічка увійшла до списку десяти кращих фільмів 2018 року за версією Американського інституту кіномистецтва. Через кілька місяців це кіно змагатиметься за «Оскара». Чи дійсно цей фільм настільки вдалий та звіздки стільки галасу?

...Надворі 1970-ті. Чорношкірий хлопець на ім'я Рон Столворт (Джон Девід Вашингтон) влаштовується на роботу до архіву поліції Колорадо-Спрінгс. Білі поліцейські щоразу намагаються його принизити, однак Рон не зважає на образи. Він має мету — стати класним поліцейським та отримати справжнє важливе завдання. Так і виходить.

Одного разу головний герой телефонує до місцевого відділення куклукс-клану, заявляє, що хоче вступити до лав КKK, і отримує запрошення на співбесіду. Звісно, що чорношкірий

хлопець нізащо в житті не зміг би туди піти... Тож замість нього на співбесіду вирушає його колега, детектив єврей Фліп Циммерман (Адам Драйвер). Йому доводиться прикидатися, ніби він ненавидить чорних та євреїв, і таким чином стає членом організації. Тим часом Рон по телефону знайомиться із керівником ку-клукс-клану й завойовує його симпатію...

Фільм начебто дивися із цікавістю, намагаєшся не пропустити нічого, адже ця стрічка заснована на реальних подіях. Час від часу дивуєшся, як

можна було повернути таку авантюру? Виконавці головних ролей відіграли фантастично!

З іншого боку, рахуєш хвилини до кінця перегляду. Режисер Спайк Лі добре знається на темі расизму... Та в «Чорному куклукскланівці» він схибив. Для комедійного жанру це занадто складна і важка тема. Хоча чому б не проекспериментувати? Але в такому разі й стилістика кіно мала б бути легкою. Не вийшло.

Фільм не залишає ніякого особливого післясмаку та бурхливих емоцій.

Подивився й забув. Над ним зовсім не хочеться думати. Схоже, що ця стрічка набрала стільки галасу саме через досить «модну» тематику, а не через художню цінність. Згадайте тільки оscarівського лауреата 2017 року — фільм «Місячне сяйво»...

Насправді на тему расизму та рабства чорношкірих знято десятки серйозних та глибоких картин. Це і трагічні «Дванадцять років рабства», драматичний «Час вбивати», витончені «Приховані фігури» чи життєствердна «Прислуга». Кожна із цих стрічок — без сумніву, шедевр. Цього не можна сказати про «Чорного куклукскланівця»...

До речі, й фільмів про агентів-поліцейських під прикриттям також зняли чимало. Та й у цьому тематичному ряду «Чорний куклукскланівець» програє таким фільмам, як «На гребені хвилі», «Дитсадковий поліцейський», «Відступники», «Афера під прикриттям» тощо...

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Свідцтво про держреєстрацію КВ №21058-10858 ПР від 14.11.2014 р.

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Наклад 97 525 прим.

Рекомендована ціна 5 грн 00 коп. Передплатний індекс: 49450

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.

Редакція газети «ВВ» може не поділяти думку авторів.

Відповідальність за матеріали у рубриці «Точка зору» несуть автори текстів.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

